

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

38. An magis prosit animæ existenti in Purgatorio Missa Altaris privilegiati,
quam Indulgentia Bullæ Cruciatæ? Ex p. 9. tr. 2. r. 26.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

rem Missæ, cui dedit stipendium. Et idè Didacus Nugnus in *Addit. ad 3. p. tom. 2. quest. 15. art. 5. q. 3. concl. 3.* sic ait: [Res certissima est, quòd quomodocumque petatur, quod aliquis sacrificet ad liberandum animam à Purgatorio, debet offerre Sacrificium pro illa: quia si offert, ut illam liberet, iam offert pro illa, & applicat ei Sacrificium, atque adèd implicat, quod non applicet ei satisfactionem correspondentem ex opere operato. Verum est, quòd potest simul pro aliis offerre, & ab alio suscipere stipendium Missæ legitimum: quia ex hoc nullum est impedimentum ad lucranda Indulgentiam propter rationem datam, & propter eandem rationem potest idem Sacrificium offerre pro se ipso, & velle propriam satisfactionem, quæ sibi correspondet ex opere operato, & etiam ex opere operantis.] Ita ille.

2. Sed alij ex Suarez asserunt, verba privilegij attentè expendenda esse: nam si hunc tenorem continent. *Dicendo, aut offerendo Missam pro Defuncto, liberat animam eius à Purgatorio.* Tunc necessarium erit fructum Sacrificij tali animæ in particulari applicare. Si autem solum dicatur: *Dicendo Missam, vel, Quoties Missam dixeris, toties liberet unam animam à Purgatorio.* Tunc ex vi talis privilegij satis est illud pium opus facere, etiamsi particularis fructus eius, siue ex opere operantis, siue ex opere operato tali animæ non applicetur, sed solum beneficium Indulgentiæ. Ex quo infert Pater Suarez, quòd quando quis facit opus pium, ut sibi lucretur Indulgentiam aliquam; potest nihilominus propriam satisfactionem, quam ex opere operantis habet, alteri, siue Defuncto, siue viventi applicare per modum suffragij: quia Indulgentia solum exigit executionem illius operis, non verò applicationem satisfactionis eius pro se, vel pro alio. Ex quo etiam infert, quòd si alicui concedatur Indulgentia plenaria, quoties sacrificaverit tali loco, vel tali die, vel simpliciter; posse lucrari Indulgentiam, offerendo pro alio: quia neque ex vi talis concessionis aliud exigitur, neque verisimile est, Indulgentiam illo modo impedire hoc charitatis opus. Sed circa præsentem questionem, vide, quæ dicta sunt supra in *resol. 5.*

Quæ hic est
supra Res. 6.
Sed vide
etiam doctrinam
Ref. 35. & 36.

RESOL. XXXVIII.

An magis prodest anima existenti in purgatorio Missa Altaris privilegiati, quam Indulgentia Bullæ Cruciatæ? Ex p. 9. tract. 2. Ref. 16.

§. 1. **P**Utat Trullench in *Bull. Cruc. lib. 4. dub. 12. n. 4.* cæteris paribus, id est, supposita æquali causa, & certitudine utriusque indulgentiæ, vtilius, & efficacius esse animæ Purgatorij dicere pro ea Missam in Altari privilegiato, quam accipere pro ea Bullam Defunctorum. Ratio est: nam, etsi Indulgentia, quæ conceditur ratione Bullæ Defunctorum, & illa, quæ ratione Missæ in Altari privilegiato applicatur Defuncto in ratione Indulgentiæ, sint æquales, eò quòd omnes sint totales: differunt tamen in hoc, videlicet, quia Indulgentia, quæ ratione Missæ in Altari privilegiato animæ conceditur, habet insuper coniunctum illum gradum satisfactionis, Sacrificio Missæ ex divina institutione correspondentem, quem non includit Bulla Defunctorum: ac proinde ex hac parte, cæteris paribus, vtilius esse poterit Missam pro anima Purgatorij in Altari Privilegiato celebrare, quam pro ea Bullam Defunctorum accipere.

2. Dixi, cæteris paribus, seu supposita æquali causa, & certitudine indulgentiæ: nam si causa concedendi Indulgentiam in Altari privilegiato non est tam pro-

portionata, & certa, sicuti est illa, ratione cuius conceditur Bulla Defunctorum, hoc supposito vtilius esse defuncto accipere pro eo Bullam Defunctorum, & hoc quidem, quia hæc Indulgentia fit maior, aut loquutor; sed quia certior est, & per consequens vtilior, & efficacior. Quare regulariter loquendo, cum inter causas concedendi Indulgentias, maior, & certior, videatur illa, ratione cuius Bulla conceditur, nimirum bonum commune Ecclesiæ, quale est belli subsidium contra Infideles, ut benè aduertit Carillo in *Expositione Bullæ Defunctorum, part. 2. cap. 9. vers. Acerca non. 7.* idè, regulariter loquendo videtur vtilius, ratione certitudinis Indulgentiæ, Bullam Defunctorum pro anima accipere, quam pro ea Missam in Altari privilegiato celebrare. Etenim communiter loquendo, causa, ob quam Indulgentia cõceditur in Altari privilegiato solet esse particularis, v. g. devotio Sancti, indigentia Ecclesiæ, &c. quæ tandem certitudinem, & proportionem præferre non videtur, sicuti causa generalis, ratione cuius Bulla conceditur. Attamen supposita æquali causa, & proportione (quod in dubio præsumendum est), vtilius est animæ Missam pro ea in Altari privilegiato celebrare, quam pro ipsa Bullam accipere Defunctorum: sed, quia communiter causa concessionis Indulgentiæ in Altari privilegiato non est tã evidens, & manifesta, sicuti est causa concessionis Bullæ, idèd consulto dictum est, loquendo regulariter; vtilius esse animæ Bullam Defunctorum pro illa accipere, quam pro ipsa Missam in Altari privilegiato celebrare. Et hæc omnia docet Trullench loco citato.

RESOL. XXXIX.

An Indulgentia Altaris privilegiati possit Cathecumenis existentibus in purgatorio applicari?
Et an Sacrificium Missæ possit applicari Cathecumenis.

Et docetur, quod fideles curent celebrari pro se Missam ante mortem, quam post? & quod plus valens pro defuncto Missæ simul & continuatè dicere, id est, si na die dicantur, quam si in pluribus. Ex p. 9. tract. 2. Ref. 27.

§. 1. **Q**Uærunr Doctores, an Cathecumeni Defuncti sint capaces Indulgentiæ per modum suffragij. Et negativè responder Mercerus de *Sacram. in supplem. ad 3. part. D. Thomæ, q. 26. dub. 2. n. 3.* Nugnus in 3. p. tom. 2. q. 5. art. 1. q. 3. concl. 3. & Dicastill. de *lib. personarum, lib. 3. cap. 6.* in quo ponit tres conclusiones. In prima inquit, Cathecumenos esse incapaces Indulgentiæ per modum absolutionis: quia Indulgentia sub tali forma, cum fit per modum potestatis iudiciariæ, solum locum habet in subditis: in Cathecumenos autem Ecclesia talem potestatem non habet. In secunda conclusione docet, Indulgentiam per modum suffragij posse ab Ecclesia cõcedi Cathecumenis, si in charitate defuncti sunt. In tertia denique conclusione ait, consuetudinem esse receptam, ut indulgentiæ, etiam per modum suffragij, concedantur dumtaxat fidei- bus, qui cum Baptismo mortui sunt. Et præcipua ratio huius sententiæ; est quia sicuti fructus Sacrificij ex opere operato etiam per modum suffragij, restrictus est ad solos Defunctos baptizatos; ita etiam fructus Clavium circa Indulgentias per modum suffragij concessas. Itaque nullus potest esse Indulgentiæ capax, qui non sit ecclesiasticæ iurisdictioni subiectus, Atqui Cathecumenus viator non est Ecclesiasticæ iurisdictioni subiectus: ergo neque Indulgentiæ capax. Maior constat ex dictis, & colligitur ex c. *Quod autem de pan. & rem. vbi definitur, Indulgentiam non prodesse, nisi sub-*